

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2020-003

9.1.2020

Jernbanepersonalets Forsikring Gjensidig

Motorvogn

Oversvømt vei – naturskade? – bonustap.

Sikrede kjørte inn på en oversvømt vei. Bilen ble som følge av dette påført kondemnabile skader. Selskapet utbetalte erstatning under kaskoforsikringen og reduserte bonusen fra 75 % til 60 %. I henhold til vilkårene skulle imidlertid ikke bonusen reduseres ved naturskade. Sikrede mente at veien var oversvømt som følge av flom, og at skaden derfor skyldes en naturskade. Nemnda kom til at selskapet hadde anledning til å redusere bonusen.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: bonusreduksjon fra 75 % til 60 %

Saksfremstilling

Saken gjelder spørsmålet om selskapet kan redusere sikredes bonus, herunder spørsmålet om skaden skyldes en naturskade.

Sikrede har en kaskoforsikring med følgende vilkår om bonus:

... Ved skade reduseres bonus etter tabellen ...

Av den inntatte tabellen fremgår det at dersom man før skaden har en bonus på 75 % 1–5 år, vil bonusen etter skaden reduseres til 60 %.

Videre følger det av vilkåret at bonusen ikke reduseres ved blant annet naturskade.

Det oppstod skade på den forsikrede motorvogn den 1.10.17 som følge av at sikrede kjørte inn på en oversvømt vei. I skademeldingen til selskapet datert 2.10.17 er hendelsen beskrevet på følgende måte:

Kjørte over bakketopp og inn på oversvømt vei. Ca ½ meter vann, til underkant av frontlykter. Kjørt ca. 100 meter. Feilmeldinger på elektronikk, ASR slo inn. Tilbake til normal etter noen hundre meter på tørr vei. Bilen er tilsynelatende OK nå, bortsett fra dugg i frontlykter og ujevn gange på tomgang. Settes på verksted for kontroll.

Bilen ble som følge av dette påført kondemnabile skader. Selskapet har utbetalt erstatning under kaskoforsikringen. Selskapet reduserte den oppsparte bonusen fra 75 % til 60 % som følge av erstatningsutbetalingen.

Sikrede har anført at selskapet ikke kunne redusere bonusen. Skaden må anses som en naturskade, hvilket i henhold til vilkårene ikke gir bonustap. Tjernet var oversvømt på grunn av flom. Bilen var i direkte kontakt med vannmassene/flommen, og skaden var derfor en direkte følge av flom.

Sikrede var i tillegg bare noen få måneder unna å ha 75 % bonus med seks opptjeningsår, noe som ikke ville ha gitt bonustap.

Selskapet har anført at det hadde anledning til å redusere bonusen. Skaden medførte en utbetaling under kaskoforsikringen, og må anses som en ordinær kaskoskade hvor selskapet kan redusere bonusen.

Naturskade defineres i naturskadeforsikringsloven § 1 som "...skade som direkte skyldes naturulykke, så som skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd". Sikrede har kjørt inn i et område hvor et tjern/innsjø har rent over sine bredder. Dette er ikke å anse som en naturskade.

Sekretariatets konklusjon:

Nemndas sekretariat avgjorde saken 3.12.19 og 4.12.19 i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. pkt. 11 i Finansklagenemndas saksbehandlingsregler. Sikrede fikk ikke medhold.

Sekretariatet la til grunn at selskapet i henhold til vilkårene hadde anledning til å gjøre fradrag for bonusen som følge av utbetalingen under kaskoforsikringen. Sekretariatet viste til den tidligere nemndsuttalelsen FinKN-2017-301 hvor nemnda uttalte at:

Ifølge vilkårene opererer selskapet med reduksjon i bonus for inntrådte skader under de forsikringer som ikke er spesifikt nevnt. Ut fra dette vil skader under kaskoforsikringen for bil medføre reduksjon i bonus. Det er ikke som sikrede anfører noe vilkår at det er utvist uaktsomhet fra sikrede, og det har etter ordlyden i bestemmelsen heller ikke noen betydning om skaden er påført sikrede av en tredjemann, jf. for så vidt FinKN-2014-169. Nemnda kan ikke se at opplegget med bonus er urimelig eller at dette medfører at kaskoforsikringen er verdiløs. Bonus betyr at man suksessivt oppnår en reduksjon i premien for forsikringsperioder uten skader. Det er ikke urimelig at hele eller deler av denne reduksjonen går tapt når det inntreffer en skade.

Sekretariatet var videre av den oppfatning at det ikke var dokumentert at skaden skyldes en naturskade:

Naturskade defineres i naturskadeforsikringsloven § 1 første ledd:

... Med naturskade forstås skade som direkte skyldes naturulykke, så som skred, storm, flom, stormflo, jordskjelv eller vulkanutbrudd.

Du har anført at veien var oversvømt som følge av flom. Klagenemnda for naturskader definerer flom på følgende måte:

Med erstatningsbetingende flom i vassdrag forstås en situasjon der ekstraordinær nedbør/sterk snøsmelting fører til unormal høy vannstand med skadevoldende oversvømmelse. Det er også erstatningsbetingende flom når ekstraordinær, naturlig avrenning danner villbekker i skrående terreng. Det forutsettes at situasjonen medfører ekstraordinær skade.

Sekretariatet kan ut i fra den fremlagte dokumentasjonen se at årsaken til oversvømmelsen er nærmere dokumentert. Slik saken er opplyst kan vi derfor ikke ta stilling til om veien var oversvømt som følge av flom. Spørsmålet blir imidlertid uansett om det er dokumentert at skaden på bilen "direkte skyldes" flom.

I FinKN-2012-220, se vedlegg, ble sikredes festdrakt skadet da bildøren som følge av sterk vind slo igjen over kjørtet. Forsikringen omfattet "skade som direkte skyldes vind svarere enn storm". Nemnda vurderte det slik at skaden ikke kunne anses å direkte skyldes vinden:

... Vilklårene sier at skaden må være en "direkte" følge av vinden. Rent språklig tilsier formuleringen "direkte" at selskapet bare er ansvarlig hvor vinden rammer den skadede gjenstanden med direkte kontakt uten å virke gjennom en mellomkommende årsak. Dette tilsier at skaden ikke er dekket. I nemndspraksis har man tilsynelatende godtatt en slik forståelse, jf. FKN 2009-171 hvor det heter at bestemmelsen må forstås slik at "skader hvor vind er den bakenforliggende årsak ikke dekkes, dersom årsakssammenhengen mellom vinden og skaden er avledet eller indirekte". I FSN 6931 synes man derimot å legge til grunn en hovedårsaksbetragtning, men sier samtidig at vind ikke er "den direkte årsaken til skaden". En bakenforliggende årsak kan etter omstendighetene karakteriseres som "hovedårsak" selv om den ikke utgjør den direkte årsaken. Hovedårsakslæren går ut på å veie

årsakene mot hverandre, mens kravet om direkte årsak gjelder spørsmålet om det er mellomkommende årsaker. Ut fra ordlyden og praksis kan nemnda ikke se at vind er direkte årsak når den virker gjennom en bildør som blåser igjen. Det er i denne sammenheng unødvendig å gå veien om en hovedårsakslære eller spørsmål om årsakssammenhengen er "avledet og indirekte", som vel peker på en adekvansbetraktning. ...

For at skaden skal "direkte" skyldes flom, antar sekretariatet på bakgrunn av den ovennevnte nemndsuttalelsen, at det ikke kan være en mellomkommende årsak. Slik sekretariatet har oppfattet faktum i den foreliggende sak kjørte du over en bakketopp og inn på en oversvømt vei. I skademeldingen opplyses det om at du kjører ca. 100 meter på den oversvømt veien. Det er uklart for sekretariatet hvorvidt skaden hadde vært unngått dersom kjøringen hadde blitt avbrutt umiddelbart. Etter sekretariatets oppfatning kan imidlertid ikke flom anses som den "direkte" årsaken til skaden i dette tilfellet. Den "direkte" årsaken synes å være at bilen blir kjørt inn i vannmengdene, og en eventuell flom fremstår derfor å være en mellomkommende årsak.

Sikrede klaget avgjørelsen til nemnda, jf. tredje ledd i samme punkt i saksbehandlingsreglene. Det er ikke lagt frem ny dokumentasjon av betydning for nemndas avgjørelse.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet kan redusere sikredes bonus, herunder spørsmålet om skaden er en naturskade.

Nemnda slutter seg enstemmig til sekretariatets konklusjon.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Elisabet Okkenhaug (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).